Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Jesus Mari Otamendi Berasain

Andoain, Gipuzkoa (1944)

Aurkibidea

Biografia

Eltzaburun jaio zen, baina txikitatik Andoaingo Zumean bizi izan zen, harik eta ezkondu zen arte. Ama zuen Eltzaburukoa eta aita, berriz, Gaintzakoa. Bost senidetan zaharrena zen bera, eta eskolan Basteron ibili zen. 8-9 urte zituela kantatzen eta musika ikasten hasi zen. Txistua jo izan du eta herriko abesbatza batean aritu izan da kantatzen.

Zintak

AND-082

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Ansa, Ainhoa
- **Data**: 2011-01-21
- **Iraupena**: 51 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Etxeberria, Eider

Pasarteak

1. Umetako jolasen oroitzapenak

- **Erref**: AND-082/002
- **Iraupena**: 0:01:22. **Hasi**: 00:02:47. **Bukatu**: 00:04:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Txikitako lehenengo oroitzapenak aipatzen ditu: jolasean ibiltzen ziren kalean, erreka izkinan, futbol-zelaian... Orduko jolasak aipatzen ditu: gordeketan, zigarroak erretzen...

2. Erreka zikina zegoeneko garaiko aisialdia

- **Erref**: AND-082/003
- **Iraupena**: 0:01:20. **Hasi**: 00:04:09. **Bukatu**: 00:05:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:
Lehen, erreka lehen oso zikina zegoen. Leitzaran ibaira igeri egitera joaten ziren. 10-11 urterekin, sagarrak lapurtzen ibiltzen ziren.

3. Andoaingo auzo bakoitzaren ospea

- **Erref**: AND-082/004
- **Iraupena**: 0:02:25. **Hasi**: 00:05:29. **Bukatu**: 00:07:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Zumea auzoko umeek zintzo-ospea zeukaten. Ondoko auzokoak, ordea, Etxeberrietakoak, oso bizkorrak ziren; futbolean oso onak ziren; eta gaizto-

ospea zeukaten. Lehen, bakoitza bere auzoan ibiltzen zen. Bastero auzokoak ere zintzoak omen ziren, baina herritik urruti bizi ziren. Lehen, denak berdinak ziren, gerrak denei eman baitzien egurra. Gerra ostean, ez zegoen ezer soberan.

4. Erregimen garaiko eskolako ohiturak

- **Erref**: AND-082/005
- **Iraupena**: 0:01:05. **Hasi**: 00:07:54. **Bukatu**: 00:08:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Politika » Jarrera politikoak » Falangistak

Laburpena:
Gerra ostean, eskolan egunero abesten zituzten erregimen frankistako abestiak. Falangeko fletxak ere gogoan ditu. Maiatzean, egunero errezatu behar izaten zuten.

5. 9 urte zituenerako, koruan

- **Erref**: AND-082/006
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:08:59. **Bukatu**: 00:09:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
Igandero, meza nagusira joan behar izaten zuten. 9 urterekin, Jesus Mari koruan hasi zen abesten. Arratsaldetan, zinera joaten ziren.

6. Betidanik, musikazalea

- **Erref**: AND-082/008
- **Iraupena**: 0:01:10. **Hasi**: 00:10:46. **Bukatu**: 00:11:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
Betidanik izan da musikazalea. 8 urterekin hasi zen solfeoa ikasten, don Alberto Agirrerekin. Garai hartan, diziplina zegoen; eta, zigortzen bazituzten, etxean ez zuten ezer esaten, bestela errieta egiten zieten eta.

7. Koruan emakumerik ez

- **Erref**: AND-082/009
- **Iraupena**: 0:02:44. **Hasi**: 00:11:56. **Bukatu**: 00:14:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
9 urte zituenerako, koruan tiple (soprano) zen, eta mezan abesten zuten. Garai hartan, koruan ez zegoen neskarik. Emakumeak lehen ez ziren gizonak adina irteten kalera.

8. Lehengo mezak, eta emakumeen papera

- **Erref**: AND-082/013
- **Iraupena**: 0:01:22. **Hasi**: 00:17:45. **Bukatu**: 00:19:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
Lehen, mezak latinez izaten ziren, apaiza jendeari bizkarra emanda egoten zen, kantu gregorianoak abesten zituzten... Maiatzean, Ama Birjinari abesteko, emakumeek kantatzen zuten; baina ez korura igota, herri gisa baizik.

9. JOC taldeko kezkak eta dinamika

- **Erref**: AND-082/014
- **Iraupena**: 0:01:47. **Hasi**: 00:19:07. **Bukatu**: 00:20:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:
Lehengo kongregazioak aipatzen ditu: Mariaren Alabak, Luistarrak. Garai hartan, JOC taldea zegoen: lantokiko arazoez hitz egiten zuten, eta arazoak konpontzeko elkartzen ziren han. Orduko arazoak eta kezkak gogoratzen ditu: kanporatzeak, gau-eskolak...

10. Gau-eskoletan irakasle ibili zenekoa

- **Erref**: AND-082/015
- **Iraupena**: 0:02:33. **Hasi**: 00:20:54. **Bukatu**: 00:23:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Gau-eskoletan, irakasle aritu izan da Jesus Mari. Ikastera etortzen ziren gehienak kanpokoak ziren. Andoaingo eskoletan kultura maila txukuna hartzen zuten. Kanpoko jendea nondik etorri zen aipatzen du.

11. Andoainen, musikan murgilduta ibilitako pertsonak

- **Erref**: AND-082/017
- **Iraupena**: 0:01:55. **Hasi**: 00:25:23. **Bukatu**: 00:27:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
Andoainen, musikan murgilduta ibili ziren pertsonei buruz hitz egiten du: Alberto Agirre, haren semeak, Juan Bautista Barandiaran...

12. Mendira txistua jotzera

- **Erref**: AND-082/022
- **Iraupena**: 0:02:14. **Hasi**: 00:32:35. **Bukatu**: 00:34:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
Igandero, mendira joaten zirenean, txistua eramaten zuten. Zer menditan ibiltzen ziren aipatzen du: Aralarren, Urbian... Orduan zer kanta mota jotzen zuten. Geroago, Aberri Egunak hasi zirenean, hara ere hasi ziren joaten txistua jotzera. Nahiago izaten zuten mendian jo, kalean baino.

13. Lehen abestu ohi zituzten kantak

- **Erref**: AND-082/023
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 00:34:49. **Bukatu**: 00:36:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
Lehen gehien jotzen zituzten kantak zein ziren gogoan ditu.

14. Lehengo erromerietako giroa

- **Erref**: AND-082/025
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 00:39:30. **Bukatu**: 00:40:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
Gaurkoaren aldean, lehen, erromerietako giroa oso desberdina zen: jendea dantza egitera joaten zen, eta binaka dantzatzen zuten.

15. Kaletarrak oinez batetik bestera

- **Erref**: AND-082/026
- **Iraupena**: 0:02:40. **Hasi**: 00:40:29. **Bukatu**: 00:43:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:
Lagun-kuadrillak izaten ziren lehen, eta hara eta hona joaten ziren. Neska-laguntzeko, beraiek ez zuten ez motorrik ez kotxerik izaten. Noizean behin, Oialumera joaten ziren; baina, baserritarren aldean, kalekoek desabantaila zeukaten neska-laguntzarako, motorrik ez baitzuten. Villabonako festetara joaten ziren; eta, askotan, oinez itzultzen ziren etxera.

16. Euskararekiko maitasuna eta beldurra denboran zehar

- **Erref**: AND-082/029
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 00:48:24. **Bukatu**: 00:49:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Euskara » Euskararekiko sentimendua

Laburpena:
Euskararekiko sentimenduaz hitz egiten du. Pena du, gaztea zela, ez euskara gehiago ikasi izanagatik. Gizonek oraindik euskara mantentzen dute; baina beldurra egon izan da euskaraz hitz egiteko.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-28

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com